

Министарство здравља Републике Србије
Републичка стручна комисија
за надзор над болничким инфекцијама
Београд, 20.3.2020.

**УПУТСТВО ЗА НЕГУ ТРУДНИЦА, ПОРОДИЉА
И НОВОРОЂЕНЧАДИ
СА СУМЊОМ ИЛИ ПОТВРЂЕНОМ ИНФЕКЦИЈОМ
ИЗАЗВАНОМ НОВИМ КОРОНА ВИРУСОМ SARS-CoV-2**

Свака установа мора да размотри своје могућности обезбеђења простора за извајање дела породилишта за труднице/породиље са сумњом или потврђеном COVID-19 инфекцијом, као и особља које ће радити само са тим пацијенткињама или ће то бити опредељено на нивоу града.

Запослени на пријему у породилиштима морају бити обучени за рану идентификацију и контролу извора. Потребно је организовати тријаже на улазу као што је предвиђено на улазима свих здравствених установа, према Упутству зарационалну употребу личне заштитне опреме у здравственим установама у зависности од активности које се изводе (доступно на сајту <http://www.batut.org.rs/index.php?content=2042>).

То значи да одмах на улазу у породилиште понуде и упуте пацијенте са респираторним симптомима како да наместе маску која покрива и добро пријања на нос и уста. Након тога могу да им покажу којим правцем да се крећу, или да их испрате у правцу предвиђеном за тријажу пацијената са сумњом на инфекцију, придржавајући се препорука датих у наведеном Упутству.

ТРУДНИЦЕ са сумњом/потврђеном инфекцијом COVID-19

ТРУДНИЦЕ са сумњом/потврђеном инфекцијом COVID-19 морају да дођу са најавом у породилиште како би установа могла да активира унапред припремљени поступак пријема уз контролу инфекције. Поступак, између осталог, укључује идентификовање најприкладнијег простора за порођај, смештај породиље и одређивање здравственог особља које ће бити укључено у негу породиље.

При најави доласка, трудница са породилиштем договара могући начин превоза до породилишта који може бити колима хитне медицинске службе са којима већ постоји уговорени локални или национални протокол превоза уз све мере предострожности или може бити приватним колима са чланом породице из истог домаћинства који је већ био у режиму изолације.

ПОРОДИЉА са сумњом/потврђеном инфекцијом

Све труднице са сумњом или потврђеном инфекцијом, а нарочито труднице код којих постоје знаци респираторне инфекције, треба да се порађају у изолационом боксу који има затворена врата.

Особље у порођајном изолационом боксу треба да има комплетну личну заштитну опрему (ЛЗО) која укључује непромочиви мантил/комбинезон, капу или капуљачу за потпуно покривање косе, два пара рукавица, маску FFP3 која добро пријања и заштитне наочаре или визир. ЛЗО мора да се скида по одређеном редоследу и особље у порођајној сали мора бити одмах на почетку епидемије обучено и утренирано за то (према препорукама доступним на сајту <http://www.batut.org.rs/index.php?content=2042>).

Особље које ради у изолационом боксу не би требало да ради са осталим породиљама.

Породилиште треба да одреди којим путем се породиља,након порођаја,из порођајне сале спроводи до собе.

Породиља треба да буде смештена у собу са затвореним вратима и да има одређено особље које ће бринути о њој.

НОВОРОЂЕНЧЕ рођено од мајке са сумњом/потврђеном инфекцијом

Није познато да ли новорођенчад са SARS-CoV-2 имају повећан ризик од тешких облика инфекције и од компликација.

Могућност вертикалне трансмисије вируса SARS-CoV-2 са мајке на новорођенче за сада није доказана.

Преношење вируса SARS-CoV-2 са мајке на новорођенче након рођења путем контакта са инфективним респираторним секретима оболеле мајке је могуће.

Да би се смањио ризик од преноса вируса SARS-CoV-2 са мајке на новорођенче, стручни тим установе (неонатолог, гинеколог, епидемиолог) треба да размотри **привремено одвајање бебе** од своје мајке и смештај у посебну изолациону собу за одојче. Одлука треба да узме у обзир тежину болести и код мајке и код бебе, знаке и симптоме болести и резултате лабораторијског тестирања на вирус који изазива вируса SARS-CoV-2.

Ако породилиште нема капацитета за просторну изолацију бебе рођене од мајке са сумњом/потврђеном инфекцијом, бебе могу остати уз мајку у соби за изолацију породиље, уз постављену баријеру/параван и растојање између кревета мајке и новорођенчета од најмање два метра.

Пре сваког контакта са дететом, мајка треба да опере своје руке у трајању најмање 20 секунди (руке пере док полако изговора бројеве од један до десет), намести добро нову маску, опет обави хигијену руку (прањем водом и сапуном или без воде, средством на бази алкохола) и тек тада узме у наручје своју бебу. Након контакта са бебом, мајка у свом делу собе може да скине маску, да је баци у канту за инфективни отпад (канта са поклопцем и обележена жутом бојом и ознаком за биохазард) и потом да изврши хигијену руку.

Посете породиљама у изолационом блоку треба укинути. Пацијенткињама се може дозволити да комуницирају са својим ближњима електронски, путем својих мобилних телефона или таблета.

Дојење/исхрана мајчиним млеком у болничкој или кућној изолацији

За време привремене одвојености, мајке треба охрабривати да измлазају своје млеко да би успоставиле и одржале лактацију.

Давање измлазаног мајчиног млека је дозвољено ако мајка има блаже клиничку слику болести и ако нема температуру преко 38,5 степени.

Пре измлазања мајка треба да стави чисту маску на нос и уста, потом обави хигијену руку (прањем са водом и сапуном или без воде утрљавањем алкохолног или другог антисептика за руке).

Ако је могуће, треба обезбедити стерилисану пумпицу за измлазање (посебно за мајку у изолацији).

После сваког измлазања пумпица се поново детаљно пере и стерилише према упутству произвођача.

Овако измлазано млеко може да се даје новорођенчету/одојчету од стране особља/неговатеља/здрог члана породице који брине о мајци и детету у изолацији и који је обучен да редовно и правилно користи ЛЗО и хигијену руку.

Мајка треба да одржава хигијену тела и дојки (редовно туширање).

Употребљене маске и марамце треба да баца у канту са поклопцем и обележену жутии знаком за биохазард, која се редовно празни и дезинфикује.

Уколико се беба доноси из своје изолације у собу за изолацију мајке на подој, а то је могуће у случају да је мајка афебрилна и има дискретне респираторне симптоме, пре подоја мајка треба да проветри собу, стави маску на нос и уста, опере и обави хигијену руку. Неговатељ при уласку у собу код породиље треба да има заштитну опрему.

Хигијена руку

Описани поступци одржавања личне хигијене (хигијене руку и хигијене тела) морају да буду написани на видљивом месту у соби за смештај породиље.